

аборт. Он является необходимой процедурой для эффективного осуществления службы преабортного консультирования.

1. *Мартынова, Л.А.* Участие православных психологов в развитии отечественной службы доабортного консультирования / Л.А. Мартынова // Социум и христианство: Материалы Международной научно-практической конференции. Минск, 30-31 января 2016 г. – Мн.: OIKONOMOS, 2016. – 58 с. – С. 4-5.

Кахноўская Алена Вячаславаўна

старшы выкладчык кафедры прыватных метадык факультэта павышэння кваліфікацыі спецыялістаў адукацыі ІПК і П БДПУ

**Народная гульня як сродак духоўна-маральнага
выхавання дзіцяці**

Фарміраванне духоўна-маральных адносін і пачуцця прыналежнасці да культурнай спадчыны свайго народу з’яўляецца адным з актуальных кірункаў дашкольнай педагогікі. Духоўна-маральнае выхаванне ў сучасных умовах ажыццяўляецца на аснове далучэння дзіцяці да агульначалавечых каштоўнасцей, норм і правіл маралі, што адлюстраваны ў народнай педагогіцы. Эфектыўным сродкам духоўна-маральнага выхавання дашкольнікаў выступаюць народныя гульні, якія дапамагаюць закласці пачаткі маральнай свядомасці, выпрацаваць маральныя каштоўнасці арыентацыі дзіцяці. Сярод функцыянальных асаблівасцей народнай гульні асаблівую цікавасць выклікаюць яе мадэлюючыя магчымасці: «...пазітыўны патэнцыял гульні абумоўлены наяўнасцю пэўных культурных мадэлей і стыляў жыццядзейнасці для гульнявых персанажаў, з дапамогай якіх дзіця выражае свае ўласныя пачуцці, эмоцыі, перажыванні» [1, с. 22]. Культурныя мадэлі з’яўляюцца ўзорамі для абыгрывання казак, фальклорных твораў, народных абрадаў, сюжэтаў Свяшчэннага Пісання і Падання. Акрамя таго, значная роля надаецца беларускаму народнаму лялечнаму тэатру – батлейцы. У яскравай форме батлейка дапамагае фарміраваць у дзіцяці ўяўленні пра добро і зло, пра народны ідэал, які грунтуецца на хрысціянскіх каштоўнасцях. Народная гульня, маючы праектыўны характар, арыентавана на дапамогу дашкольніку ў падрыхтоўцы да жыцця. Дзіця засвойвае сістэму норм і правіл узаемаадносін людзей у грамадстве, сям’і, рэлігійнай супольнасці, калектыве, падчас працы і адпачынку, пераймае сацыяльныя ролі, вучыцца браць на сябе пэўную адказнасць. Значнай увагі заслугоўваюць карагодныя гульні, якія ствараюць умовы для:

- каштоўнасцей арыентацыі дзіцяці;
- камунікатыўнай ідэнтыфікацыі (зносін дзяцей, якія на падсвядомым узроўні, дзякуючы прыкладу і асабістай актыўнасці, «прысвойваюць» ўзоры паводзін дарослых: як сябе паводзіць у той ці іншай сітуацыі, як звяртацца да людзей);

- сацыялізацыі дзіцяці ў бліжэйшай этнакультурнай прасторы (паступовы ўваход у соцыум з усведамленнем патрабаванняў да асобы, уменнямі і навыкамі зносін) [2].

Такім чынам, народная гульня выступае ў якасці сродка сацыялізацыі дзіцяці, перадачы ўяўленняў, этычных норм і правіл, якія арыентаваны на маральныя дабрачыннасці.

1. *Дубініна, Д.М.* Культура Беларусі ў казках і паданнях: этнакультурная адукацыя дашкольнікаў: дапам. для педагогаў устаноў, якія забяспечваюць атрыманне дашк. адукацыі/Д.М. Дубініна, Д.У. Дубінін. – Мінск: Зор. верас., 2008. – 120 с.

2. *Латышына, Д.И.* Традиции воспитания детей у русского народа / Д.И. Латышына. – М. : Шк. пресса, 2004. – 128 с.

Волочкова Марина Эдуардовна

руководитель Областного общественного благотворительного объединения «Гродненский центр защиты жизни и семьи «РадзіМа»

**Основные направления деятельности
Гродненского центра защиты жизни и семьи «РадзіМа»**

Центр защиты жизни и семьи «РадзіМа» возник в Гродно в 2011 году на базе православного клуба многодетных семей «Возрождение» при Гродненской епархии. С 2013 года центр официально зарегистрирован как общественное благотворительное объединение. Центр «РадзіМа» является волонтерской организацией и объединяет людей, которые ценят и защищают жизнь человека от зачатия до смерти.

В начале своей деятельности объединение испытывало дефицит специалистов, а сегодня с нами сотрудничают юристы, педагоги, врачи, психологи, психотерапевты, специалисты Гродненского зонального центра гигиены и эпидемиологии, православные священники, священники римско-католической церкви.

Основными направлениями деятельности центра являются: оказание помощи беременным женщинам в кризисной ситуации; работа телефона доверия по вопросам кризисной и незапланированной беременности; просветительская работа с подростками и молодежью; организация мероприятий по совершенствованию предабортного консультирования в учреждениях здравоохранения; популяризация социальной рекламы на тему защиты жизни и семьи; разработка и печать буклетов; размещение в женских консультациях г. Гродно информационных стендов с информацией по профилактике абортов и др. Волонтеры нашего объединения провели более 300 занятий с использованием выставочных комплексов «Человеческий потенциал Отечества: традиционная нравственность и семейные ценности», «Спасай взятых на смерть...», слушателями, которых стали более 9 тысяч старшеклассников, учащихся лицеев, солдат сверхсрочной службы. Большое значение имеют обучающие семинары, которые центр проводит в г. Гродно: «Консультирова-